

Spis treści

Dzieci, młodzież i rodzina	2
Informacja	2
Cięża i poród	2
Opieka nad dziećmi	3
Szkola dla dzieci w wieku od 6 do 18 lat	4
Świadczenia rodzinne	5
Małoletni uchodźcy bez opieki	5

Dzieci, młodzież i rodzina

Informacja

Dzieci, młodzież i rodziny są w Niemczech objęte szczególną ochroną. Ochrona ta rozpoczyna się w okresie ciąży i trwa do ukończenia przez dziecko 18 lat (pełnoletności). W Niemczech na przykład zabrania się bicia dzieci. W wychowywaniu dzieci w Niemczech należy powstrzymywać się od używania przemocy. Każde dziecko musi pójść do szkoły. Ponadto działają instytucje, które dbają o to, by dziecku nie działa się krzywda ze strony otoczenia (w tym rodziny).

Ciąża i poród

Ciąża i poród

Kobiety w ciąży są w Niemczech objęte szczególną ochroną i mają prawo do poradnictwa, opieki medycznej i wsparcia przy zakupach dla dziecka. Jeżeli jesteś w ciąży, musisz w pierwszej kolejności udać się do lekarza (ginekologa). Zrób tam badania profilaktyczne. Otrzymasz książeczkę przebiegu ciąży. Jest to dokument z ważnymi informacjami odnośnie do Twojej ciąży, Twojego zdrowia i zdrowia Twojego dziecka. Zawsze zabieraj ze sobą paszport ciążowy na wypadek nieprzewidzianych sytuacji.

Położna

Położne wspierają kobiety i ich rodziny od początku ciąży po zakończenie okresu karmienia. Położne udzielają porad w czasie ciąży, mogą odbierać porody, po narodzeniu dziecka udzielić wskazówek dotyczących karmienia, a także zwracać uwagę na przywrócenie równowagi fizycznej i psychicznej kobiety. Każda kobieta ma prawo do skorzystania z pomocy położnej. Większość świadczeń jest opłacana przez Kasę Chorych.

 [Strona internetowa Stowarzyszenia Położnych](#)

Poród i opieka poporodowa

Twój ginekolog skieruje Cię do szpitala położniczego. Po porodzie zapytaj tam położną lub położnika o opiekę poporodową. W klinice otrzymasz akt urodzenia.

Zgłoszenie do Urzędu Stanu Cywilnego

Nowonarodzone dzieci należy zgłosić w urzędzie stanu cywilnego miejsca zamieszkania oraz w razie potrzeby u kierownika zakwaterowania. Szpital położniczy przejmie obowiązek zgłoszenia narodzin w Urzędzie Stanu Cywilnego. Otrzymasz tam (ewentualnie tymczasowy) akt urodzenia dziecka wraz z dowodem osobistym, aktem urodzenia z kliniki i, jeśli jest dostępny, aktem małżeństwa.

 Prosimy o składanie wyłącznie oryginalnych dokumentów. W przypadku dokumentów w języku obcym wymagane jest urzędowo poświadczone tłumaczenie na język niemiecki.

 Jeśli mieszkasz w obiekcie zbiorowego zakwaterowania, daj swojemu opiekunowi kopię aktu urodzenia, aby dziecko mogło zostać zarejestrowane.

Pediatra

Obowiązuje dziesięć profilaktycznych badań okresowych (U1-U9 i J1). Do 6. roku życia dziecko jest tym samym regularnie badane i wspierane w rozwoju. Badanie U1 (po porodzie) i U2 odbywa się przeważnie jeszcze w szpitalu. Na kolejne badania należy umawiać się u swojego pediatry.

💡 Przy [rejestracji ośrodka opieki dziennej](#) może być wymagany dowód przeprowadzenia pełnych badań wczesnego wykrywania.

Opieka nad dziećmi

Opieka dzienna nad dziećmi

Dzienną opieką nad dziećmi zajmują się odpowiednie placówki. Przed pójściem do szkoły Twoje dziecko w wieku od 1 roku do 12 lat może korzystać z dziennej opieki. Od 1. urodzin dziecka masz nawet prawo do miejsca w ośrodku opieki dziennej! Niestety, nie zawsze jest wystarczająco dużo miejsc w bezpośrednim sąsiedztwie Twojego mieszkania lub zakwaterowania. W celu znalezienia miejsca trzeba zgłosić się do Urzędu ds. Młodzieży lub do swojego wydziału kwaterunkowego. Aby uzyskać więcej informacji, [kliknij tutaj](#).

W przedszkolu dziecko jest pod opieką wychowawców i uczy się wielu ważnych rzeczy. Niektóre placówki przyjmują również dzieci przed ukończeniem pierwszego roku życia.

W wielu przypadkach to władze miejskie lub samorządowe ponoszą koszty działalności placówek opiekujących się dziećmi lub opieki całodziennej. W tym celu należy złożyć stosowny wniosek w Urzędzie ds. Młodzieży.

Żłobek, przedszkole i świetlica to różne formy dziennej opieki nad dziećmi dla różnych grup wiekowych.

💡Twoje dziecko może uczyć się tam języka niemieckiego i odkrywać nowe rzeczy. Ma tam również kontakt z innymi dziećmi, zawiera znajomości i poznaje kulturę Niemiec. Wykorzystaj tę możliwość, jest ona ważna dla przyszłości twojego dziecka. Korzystanie z placówek opieki dziennej nad dziećmi wspomaga także odpowiednie przygotowanie do szkoły.

Żłobek

Żłobek to placówka dla dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat. W żłobku dzieci przebywają w małych grupach i są wspierane w swoim rozwoju przez odpowiednio wykwalifikowany personel. Uwaga i troska personelu opiekującego się dziećmi ma przy tym szczególnie istotne znaczenie.

Przedszkole

Przedszkole jest placówką dla dzieci od 3 roku życia po rozpoczęcie nauki w szkole. W przedszkolu dzieci mogą bawić się wraz z innymi dziećmi, malować, tworzyć, uczyć się. W ostatnim roku przedszkola dzieci zasadniczo uczą się w klasie zerowej, która przygotowuje ich do rozpoczęcia nauki w szkole. Przedszkola dzielą się na prywatne i publiczne. Opłata za przedszkole zależy od samego przedszkola oraz miejsca zamieszkania.

Dzieci chodzące do szkoły (podstawowej), w wieku do 12 lat

Także dla dzieci szkolnych w wieku od 6 do 12 lat zapewniona jest możliwość opieki po zajęciach lekcyjnych. Funkcjonują różne modele opieki, przykładowo świetlica, zajęcia popołudniowe oraz szkoła całodzienna. Niezależnie od modelu dzieci uzyskują wsparcie w odrabianiu prac domowych. Nie pomija się przy tym zajęć aktywujących w wolnym czasie. W szkole podstawowej lub w urzędzie ds. młodzieży można dowiedzieć się, jaki model opieki nad dzieckiem jest dostępny dla dzieci w wieku szkolnym (podstawowym) w Twoim mieście.

Szkoła dla dzieci w wieku od 6 do 18 lat

W Niemczech obowiązuje ustawowy obowiązek szkolny. Okres obowiązku szkolnego wynosi dwanaście lat, z czego dziewięć lat przypada na obowiązek w pełnym zakresie (powszechny obowiązek szkolny), a trzy lata zajmuje obowiązek w częściowym zakresie (obowiązek nauki w szkole zawodowej). Obowiązek szkolny w częściowym zakresie ustaje w razie uczęszczania do szkoły w pełnym zakresie. Jeżeli w dalszej kolejności nie jest realizowane [kształcenie zawodowe](#) ani nie odbywa się nauka w żadnej innej szkole, wówczas obowiązek szkolny w pełnym zakresie trwa dziesięć lat (roczne podstawowe kształcenie zawodowe). Obowiązek szkolny ustaje w momencie ukończenia 18. roku życia, jeżeli nie obowiązuje stosunek pracy w okresie nauki zawodu. Rodzice lub opiekunowie dzieci mają obowiązek zadbać o to, aby dzieci regularnie uczęszczały do szkoły. Uczęszczanie do szkół państwowych i miejskich nic nie kosztuje.

W Niemczech do wyboru jest mnóstwo różnych rodzajów szkół. To, do jakiej szkoły pójdzie Twoje dziecko, zależy od jego wieku, a także od wyników w nauce.

💡 Rodzice często uzyskują od szkoły pisemne informacje, które dzieci przynoszą do domu. Ważne jest, by zapoznawać się w tymi informacjami.

System szkolnictwa w Brandenburgii

Edukacja szkolna rozpoczyna się dla wszystkich dzieci w Brandenburgii od **szkoły podstawowej**. Obejmuje ona klasy od 1 do 6, zapewnia podstawowe wykształcenie i prowadzi do dalszej nauki w szkole średniej I stopnia (klasy od 7 do 10). Następnie, w zależności od sukcesów dziecka w nauce, przechodzi ono do jednej z trzech szkół średnich:

- **Szkoła średnia** (Oberschule)
obejmuje klasy od 7 do 10, zapewnia podstawowe i rozszerzone kształcenie ogólne, obejmuje kursy kształcenia w celu uzyskania rozszerzonej dojrzałości zawodowej i przygotowania do wyższej szkoły zawodowej, uprawnia ucznia do uczęszczania do szkoły średniej wyższej przy zapewnieniu pogłębionego kształcenia ogólnego.
- **Szkoła ogólnokształcąca** ze szkołą średnią wyższą (Gesamtschule mit gymnasialer Oberstufe)
obejmuje klasy od 7 do 13, daje wykształcenie podstawowe, rozszerzone lub pogłębione ogólne, obejmuje kursy kształcenia prowadzące do uzyskania rozszerzonego świadectwa ukończenia szkoły zawodowej, specjalistycznego świadectwa ukończenia szkoły średniej wyższej oraz kwalifikacji wstępnych na studia wyższe.
- **Gimnazjum**
obejmuje klasy od 7 do 12, zapewnia dogłębne wykształcenie ogólne i obejmuje kurs kształcenia prowadzący do uzyskania kwalifikacji wstępnych na studia wyższe.

Przegląd wszystkich szkół w powiecie Potsdam-Mittelmark można znaleźć [tutaj](#). Dziecko może jednak uczęszczać również do szkoły w sąsiednim powiecie lub niezależnym mieście.

Świadczenia rodzinne

Dodatek wychowawczy (Elterngeld)

Zasiłek rodzicielski rekompensuje ograniczenia w dochodach rodziców, jeśli po urodzeniu dziecka mogą lub chcą pracować mniej lub jeśli nie mogą lub nie chcą pracować wcale. Także rodzice żyjący oddzielnie mogą korzystać z dodatku wychowawczego. Wysokość dodatku wychowawczego jest uzależniona od wysokości dochodów rodzica przed skorzystaniem z dodatku. Mogą oni ubiegać się o zasiłek rodzicielski, jeśli posiadają zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na pobyt w Niemczech. Dokładniejsze informacje w języku niemieckim, angielskim, tureckim oraz rosyjskim są dostępne [tutaj](#).

Zasiłek rodzinny (Kindergeld)

Wszyscy rodzice posiadający pozwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na pobyt w Niemczech mają prawo do zasiłku rodzinnego. Zasiłek na dzieci jest płacony na każde dziecko od momentu narodzin do co najmniej 18. roku życia. Wniosek o zasiłek rodzinny należy złożyć samodzielnie w Federalnej Agencji Pracy. Dokładniejsze informacje w języku niemieckim, angielskim, tureckim oraz rosyjskim są dostępne [tutaj](#).

Małoletni uchodźcy bez opieki

Uchodźcy poniżej 18 roku życia, którzy **przybyli do Niemiec zupełnie bez opieki**, są określani mianem „**unbegleitete minderjährige Ausländer**” (**umA**). Młodzież ta jest zgłaszana do Urzędu ds. Młodzieży. Urząd ds. Młodzieży rozmawia z młodymi ludźmi i określa ich wiek. Ustalenie wieku decyduje o tym, czy Urząd ds. Młodzieży zaopiekuje się małoletnim (w wieku poniżej 18 roku życia) i umieści go w ośrodku przeznaczonym specjalnie dla młodych ludzi („objęcie opieką”). Jeśli Urząd ds. Młodzieży (Jugendamt) stwierdzi, że dana osoba jest „pełnoletnia” (18 lat i więcej), otrzymuje ona zawiadomienie o odmowie i jest traktowana jak osoba dorosła. Podczas rozmowy Urząd ds. Młodzieży korzysta z usług tłumacza.

💡 Jeśli z potwierdzenia przybycia do miejsca przeznaczenia wynika, że nie masz ukończonego 18 roku życia, ale Urząd ds. Młodzieży wyda decyzję odmowną, wówczas Urząd ds. Młodzieży musi wpisać w decyzji nową datę urodzenia. Tylko wtedy możesz ubiegać się o zmianę dokumentów w Urzędzie ds. Cudzoziemców oraz w Urzędzie ds. Opieki Społecznej.

Niektórzy nieletni (osoby poniżej 18 roku życia) przybywają bez rodziców, ale **z rodziną** (przykładowo z wujkiem lub ciotką, z kuzynami lub starszym rodzeństwem). Twój wydział kwaterunkowy zgłasza to Urzędowi ds. Młodzieży po Twoim przyjeździe. Urząd ds. Młodzieży rozmawia z małoletnim i pełnoletnim krewnym oraz sprawdza, czy małoletni może z nim zostać. Ponadto Urząd ds. Młodzieży podejmuje decyzję o wyznaczeniu prawnego opiekuna. Urząd ds. Młodzieży korzysta z usług tłumaczy.

💡 Pełnoletni członkowie rodziny mogą także sami złożyć wniosek o sprawowanie prawnej opieki w Sądzie Rodzinnym. Członek rodziny, któremu przyznano prawo do opieki, ponosi pełną odpowiedzialność rodzicielską za małoletniego.